

Recomandări pentru abordarea subiectelor de examen

Dragă viitor absolvent de clasa a VIII-a,

Începe poate cel mai frumos an școlar din ciclul gimnazial, dar, în același timp, și cel mai plin de emoții, de întrebări, de lucru intens la disciplinele de examen... am putea spune o adevărată aventură – călătoria ta personală și profesională care nu poate fi parcursă utilizând vreun bilet magic. Depinde doar de TINE! Și cum orice erou are nevoie de sprijin, noi suntem aici să îți oferim sugestii de pregătire pentru examenul de limba și literatura română. Ceea ce trebuie să conștientizezi încă de la început este că aceste sugestii îți pot aduce nota pe care ți-o dorești doar dacă vei lucra susținut, conștiincios, utilizând de fiecare dată cunoștințele pe care le-ai dobândit pe parcursul acestor ani.

Hai să punem pe hârtie primele aspecte foarte importante!

1. Vei avea la dispoziție două ore pentru a rezolva subiectul de examen, tocmai de aceea, îți recomandăm să lucrezi în acest fel: vrei să rezolvi un test, așază-te la birou, fixează-ți alarma telefonului peste două ore și apucă-te de lucru. Nu te lăsa doborât nici de foamea care va pune brusc stăpânire pe tine, nici de curiozitatea de a citi mesajele care apar pe ecranul telefonului... E o primă victorie! Înveți să-ți gestionezi timpul!

2. Structura subiectului de examen! Două texte la prima vedere, două subiecte – Subiectul I, A și B – cerințe ce urmăresc lectura și receptarea diverselor tipuri de texte (liric, epic, dramatic, narativ nonliterar) și elemente de construcție a comunicării – și Subiectul al II-lea – redactare de text (rezumat, caracterizare de personaj, compunere narativă, compunere descriptivă, scrisoare, notă de jurnal, interviu, cerere, text argumentativ). E foarte important să te familiarizezi cu structura subiectului de examen, să cauți să rezolvi într-o ordine logică cerințele!

Abia acum putem interveni! În primul rând, **citește foarte atent fiecare text, respectă cerințele și indicațiile care ți se dau în enunț**. În al doilea rând, **respectă normele de redactare, recitește răspunsul și corectează exprimarea, dacă este cazul!**

Să analizăm împreună fiecare subiect!

Subiectul I

A.

1. Pentru a rezolva exercițiul 1, este necesar să repeți teoria de la *câmpul lexical*. Nu va trebui decât să transcrii, din textul indicat în cerință, două cuvinte/secvențe. Nu este obligatoriu ca răspunsul să fie formulat în enunț.

Exercițiile 2, 3, 4, 5, 6 se rezolvă corect DACĂ textele sunt citite ATENT. La itemii 2, 3, 4 se alege varianta de răspuns, iar litera corespunzătoare se notează în casetă. Nu vei fi punctat dacă vei încercui răspunsul! În cazul în care constăți că ai ales varianta greșită, nu te panica și procedează astfel: taie cu o linie orizontală litera din casetă și scrie în afara ei, alături, litera corespunzătoare răspunsului corect. La 5, fii foarte atent la cuvintele care alcătuiesc enunțul și întoarce-te la text, recitește-l cu atenție. Să îți dăm un exemplu: *Ionel, așezat pe fotoliul alb, citește ziarul*. Acesta este enunțul care apare în tabel. În text, Ionel citește ziarul, dar așezat pe un fotoliu albastru. Dacă te vei baza doar pe lectura inițială sau, dacă nu ai citit textele înainte de a începe să rezolvi cerințele, sunt șanse să greșești. Vei pierde câte 1 punct

la fiecare răspuns care nu corespunde variantei din barem. **6** este o cerință interesantă deoarece apelează atât la înțelegerea textului, cât și la noțiunile teoretice din programa de examen. Atenție! Este cu adevărat o cerință interesantă: din acest moment, **2 puncte din cele 6 puncte** de la acest exercițiu se acordă pentru respectarea limitei de spațiu și pentru ortografie și punctuație.

Răspunsul la cerința 7 trebuie formulat în cel puțin 30 de cuvinte, și construit în jurul elementului de conținut comun celor două texte. Ce este scris îngroșat reprezintă ideile care trebuie să-ți structureze răspunsul.

Un element de conținut comun al celor două texte date este ... (poți alege orice aspect comun, în afară de personaje; de exemplu: tema textului – repetă ce înseamnă tema unui text! / orice alt aspect care este menționat în cele două texte).

În textul 1, o secvență semnificativă pentru ... (menționezi aspectul la care te referi) **este aceea în care se prezintă...** (trebuie SĂ PREZINȚI o SECVENȚĂ din textul 1, nu să faci rezumatul întregului text; poți da și un citat din text, după ce ai prezentat fragmentul care îți este necesar, dar să nu dai un citat prea lung).

În textul 2, se prezintă... (trebuie SĂ PREZINȚI o SECVENȚĂ din textul 2, nu să faci rezumatul întregului text; poți da și un citat din text, după ce ai prezentat fragmentul care îți este necesar, dar să nu dai un citat prea lung).

8. Aici NU vei construi un răspuns în care să formulezi o opinie cu argumente și concluzie, ci doar un răspuns în care trebuie SĂ MOTIVEZI o opțiune, în 50–100 de cuvinte. Ce este scris îngroșat reprezintă ideile care trebuie să-ți structureze răspunsul.

Cred că... (între bunici și nepoți există o legătură specială), **deoarece bunicii reprezintă, pentru un copil, ... De exemplu, în textul 1, ...**

La rezolvarea acestui exercițiu, se pot da citate din textul-suport, dar acestea nu trebuie să fie prea lungi.

Poate piatra de încercare a Subiectului I. A, este exercițiul **9**. REAMINTEȘTE-ȚI toate discuțiile din clasă, pe marginea textelor pe care le-ai citit suplimentar sau pe care le-ai studiat în timpul orelor.

Asociez fragmentul din textul ... de ... cu textul ... de ... (este obligatoriu să scrii titlul corect al textului ales de tine și numele autorului).

O valoare comună celor două texte este ... (ai grijă la ce alegi, ca să poți exemplifica folosind secvențe din textul dat și din textul ales de tine).

În textul dat, se prezintă ... (povestești și comentezi secvența la care faci referire și care are legătură cu valoarea aleasă de tine).

În textul selectat, se prezintă ... (povestești și comentezi secvența la care faci referire și care are legătură cu valoarea aleasă de tine).

 La rezolvarea acestui exercițiu NU sunt necesare/indicate citatele, pentru că, în condiții de examen, cartea pe care o alegi nu îți este la îndemână. Secvența care îți susține alegerea se redă din memorie.

B.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 se rezolvă corect DACĂ se citește cu atenție cerința și, la nevoie, SE REPETĂ TEORIA. De obicei, la exercițiile **1, 2, 3, 4** se verifică noțiunile de fonetică (sunete, grupuri de sunete, corespondența sunet–literă, despărțirea în silabe) și vocabular (sinonimie, antonimie, omonimie, polisemantism, paronimie, mijloace de îmbogățire a vocabularului). Poți lucra pe ciornă și apoi să treci litera corespunzătoare răspunsului corect în casetă.

La **5** este foarte posibil să ți se ceară să transcrii diverse părți de vorbire și să notezi anumite aspecte definitorii – pentru substantiv, cazul; pentru verb – modul sau timpul etc. De asemenea, poți avea câteva cuvinte subliniate pentru care va trebui să precizezi valoarea morfologică și funcția sintactică, de exemplu. Vei primi câte 1 punct pentru transcrierea corectă a cuvântului/precizarea valorii morfologice și câte 1 punct pentru notarea aspectului indicat.

6 puncte vei primi și la următoarea cerință (**6**) dacă vei construi cele două tipuri de enunț/propoziție (câte 1 punct pentru fiecare enunț) și dacă vei integra adecvat cuvintele date (câte 1 punct pentru fiecare situație). Câte 1 punct se acordă pentru corectitudine logică și gramaticală. De aceea, te sfătuim să nu construiești enunțuri ample, să nu te pierzi în detalii.

Exercițiul **7** aduce în prim-plan noțiuni de sintaxă (tipuri de propoziții, relații sintactice, elemente de relație) pentru care vei primi 6 puncte. Atenție la predicate, la termenii regenți!

Ultima cerință implică atenție sporită în corectarea greșelilor de orice natură sau în completarea spațiilor libere cu formele indicate între paranteze.

Subiectul al II-lea

Îți recomandăm să cunoști particularitățile fiecărui tip de compunere și, înainte de a te apuca de scris, să-ți aduci aminte aceste noțiuni, să realizezi pe ciornă un plan al compoziției. Nu uita să recitești cerința pentru a nu pierde din vedere ceea ce trebuie să se regăsească în compunerea ta. De asemenea, obișnuiește-te să redactezi compoziții de minimum 150 de cuvinte (cu excepția rezumatului), deoarece punctele pentru redactare se acordă dacă textul creat de tine respectă limita minimă de spațiu și tratează subiectul propus.

Știm că ai citit cu atenție aceste rânduri și că deja ți-ai creionat un plan de luptă: să revezi fișele teoretice din portofoliu, să repeți acele noțiuni pe care nu le stăpânești foarte bine, să ceri explicații suplimentare profesorului tău, să lucrezi testele propuse în acest ghid fără a fi tentat să te uiți peste sugestiile de rezolvare. Ziua examenului poate să sosească! Ești pregătit, iar noi avem încredere în tine! Un ultim sfat: atenție, concentrare, inspirație!

Autoarele

RECAPITULARE MODULARĂ PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ PLAN DIFERENȚIAT

MODULUL I (7 SĂPTĂMÂNI) – TESTELE 1 → 8

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
Lectura și receptarea textelor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Textul narativ literar <ul style="list-style-type: none"> • Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă • Idei principale/idei secundare • Mijloace de caracterizare a personajelor ➤ Textul narativ nonliterar ➤ Tipare textuale (descriptiv, dialogat)
Elemente de construcție a comunicării	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortoepie și ortografie <ul style="list-style-type: none"> • Grupuri de sunete • Corespondența sunet–literă • Sunete redade prin <i>x</i> • Despărțirea în silabe ➤ Vocabular <ul style="list-style-type: none"> • Categoriile semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice • Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului – derivare, compunere, conversiune ➤ Gramatică <ul style="list-style-type: none"> • Cazul substantivului • Verbe predicative. Moduri și timpuri verbale • Pronumele – personal, relativ, demonstrativ • Subiect • Predicat • Atribut • Complement direct • Circumstanțial de timp • Enunțul asertiv. Enunțul exclamativ. Enunțul interogativ • Clasificarea propozițiilor după diferite criterii
Redactare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rezumat (text narativ obiectiv/text narativ subiectiv) ➤ Nota de jurnal ➤ Scrisoarea ➤ Compunerea narativă ➤ Caracterizare de personaj

MODULUL II (7 SĂPTĂMÂNI) – TESTELE 9 → 16

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
Lectura și receptarea textelor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Textul narativ literar ➤ Textul liric <ul style="list-style-type: none"> • Figuri de stil • Elemente de versificație (rima, măsura versurilor) ➤ Textul narativ nonliterar ➤ Tipare textuale (descriptiv, dialogat)
Elemente de construcție a comunicării	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortoepie și ortografie <ul style="list-style-type: none"> • Grupuri de sunete • Corespondența sunet–literă

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vocabular <ul style="list-style-type: none"> • Categoriile semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice • Sensul propriu/sensul figurat • Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului – derivare, compunere, conversiune ➤ Gramatică <ul style="list-style-type: none"> • Adjectivul. Gradele de comparație • Verbe predicative. Moduri și timpuri verbale • Adverbul • Construcții active. Construcții pasive • Atributul • Complementul indirect • Circumstanțialul de mod • Circumstanțialul de cauză • Contragerea • Propoziția afirmativă/propoziția negativă. Propoziția imperativă. Propoziția interogativă
Redactare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Semnificația/mesajul unui text liric ➤ Scrisoarea ➤ Compunerea narativă ➤ Compunerea descriptivă ➤ Textul argumentativ

MODULUL III (7 SĂPTĂMÂNI) – TESTELE 17 → 24

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
Lectura și receptarea textelor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Textul narativ literar ➤ Textul dramatic <ul style="list-style-type: none"> • Notațiile autorului • Dialogul dramatic ➤ Textul narativ nonliterar ➤ Textul multimodal ➤ Tipare textuale (descriptiv, dialogat, explicativ)
Elemente de construcție a comunicării	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortoepie și ortografie <ul style="list-style-type: none"> • Grupuri de sunete • Corespondența sunet–literă ➤ Vocabular <ul style="list-style-type: none"> • Categoriile semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice • Câmpul lexical • Sensul propriu/sensul figurat • Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului – derivare, compunere, conversiune ➤ Gramatică <ul style="list-style-type: none"> • Substantivul • Adjectivul. Gradele de comparație • Adjective pronominale • Numeralul • Construcții active. Construcții pasive • Atributul • Complementul prepozițional

	<ul style="list-style-type: none"> • Circumstanțialul de timp • Circumstanțialul de scop • Tipuri de enunț
Redactare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interviul ➤ Rezumatul ➤ Compunerea narativ-descriptivă ➤ E-mailul ➤ Caracterizarea de personaj

MODULUL IV (8 SĂPTĂMÂNI) – TESTELE 25 → 32

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
Lectura și receptarea textelor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Textul narativ literar ➤ Textul narativ literar în versuri ➤ Textul dramatic <ul style="list-style-type: none"> • Notațiile autorului • Dialogul dramatic ➤ Textul liric ➤ Textul narativ nonliterar ➤ Tipare textuale (descriptiv, dialogat, explicativ, argumentativ)
Elemente de construcție a comunicării	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortoepie și ortografie <ul style="list-style-type: none"> • Grupuri de sunete • Despărțirea în silabe ➤ Vocabular <ul style="list-style-type: none"> • Categoriile semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice • Câmpul lexical • Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului – derivare, compunere, conversiune ➤ Gramatică <ul style="list-style-type: none"> • Substantivul • Verbul • Pronumele • Adverbul • Construcții active. Construcții impersonale • Atributul • Complementul direct • Expansiunea • Clasificarea propozițiilor • Tipuri de enunț
Redactare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cererea ➤ Rezumatul ➤ Semnificația/mesajul textului liric ➤ Compunerea narativă ➤ Caracterizarea de personaj ➤ Textul argumentativ

MODULUL V (6 SĂPTĂMÂNI) – TESTELE 33 → 40

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
Lectura și receptarea textelor	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Textul narativ literar ➤ Textul narativ literar în versuri ➤ Textul dramatic

	<ul style="list-style-type: none"> • Notățiile autorului • Dialogul dramatic ➤ Textul liric ➤ Textul narativ nonliterar ➤ Tipare textuale (descriptiv, dialogat, explicativ)
Elemente de construcție a comunicării	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ortoepie și ortografie <ul style="list-style-type: none"> • Sunete. Grupuri de sunete • Corespondența sunet–literă • Despărțirea în silabe ➤ Vocabular <ul style="list-style-type: none"> • Categoriile semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice • Câmpul lexical • Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului – derivare, compunere, conversiune ➤ Gramatică <ul style="list-style-type: none"> • Substantivul • Verbele copulative • Pronumele • Adverbul • Construcții active. Construcții pasive • Subiectul • Predicatul • Atributul • Complementele • Circumstanțialele • Clasificarea propozițiilor • Tipuri de enunț
Redactare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Scrisoarea ➤ Rezumatul ➤ Semnificația/mesajul textului liric ➤ Compunerea narativă ➤ Nota de jurnal ➤ Textul argumentativ

Textele-suport au fost selectate pentru a dezvolta și a consolida competențele specificate în programa școlară pentru gimnaziu și respectă următoarele criterii: valoric, estetic, formativ și adecvare la vârsta elevilor.

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura română

Probă scrisă la limba și literatura română

Varianta 3

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă zece puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

— Țombi dragă... începu el să se tânguie. Mi se pare că ne-am rătăcit prin pădure...

Și în clipa aceea prichindelul înțelese cât de rău și-ar fi făcut dacă ar fi gonit cățelul acasă cu tot dinadinsul.

Țombi simți neliniștea stăpânului și i se gudură viu la picioare și începu să-și frece botișorul umed și cald de niște gambe reci. Înaintau încet printre copaci spre nord, și ciufuliciul izbuti să-și mențină curajul până când umbrele copacilor prinseră a se lungi, iar desișul pădurii deveni mai întunecos. [...]

Un fâlfâit greu și cald se apropia de ei și țipete sinistre ca niște bocete răsunară undeva aproape. O aripă moale lovi pieptul prichindelului și câinele, schelălăind, îi scăpă din brațe și o luă la goană aiurea.

Singur, fără niciun suflet bun alături, ciufuliciul, atât de vesel și de neastâmpărat altădată, închise ochii așteptând ceva rău, și parcă devenea de piatră, și parcă începea să înghețe... Se răzvrăti cu ultimele puteri, cu ultimele dorințe, cu ceea ce mai rămăsese cald și lumină într-însul. Protejându-și mersul speriat cu mâinile, făcu pas după pas, pas după pas... și deodată auzi, aproape, un scheunat prietenos și simți la glezne o răsufflare bună. Era o geană de lumină în aer, oare de unde? și Țombi își lipise botul de un loc bătătorit, cu iarbă scurtă, răvășită. Regăsise poteca!... Dar încotro s-o apuce? Unde era nordul?... În dreapta!... În stânga? [...]

Prichindelul avusese o licărire de luciditate în groaza lui. Amintindu-și că mușchiul copacilor arată cam întotdeauna nordul, își învinsese spaima și pipăi cu mâinile scoarța câtorva arbori. După ce simți pe alocuri, în vârful degetelor, porțiuni mătăsoase, reveni apoi pe cărarea în care păzea ca o santinelă Țombi cel iarăși curajos, și astfel ghici direcția peșterii. [...]

Mergeau încet nenorociții, Țombi în frunte, prichindelul în urma lui, ținându-i coada într-un gest prelung, nesfârșit, de mângâiere și recunoștință, amenințați de toate spaimile nopții, de toate dușmăniile pădurii, dar cu un mic bob de speranță în suflet... Un bobuleț care începu să se agite când ciufuliciul, multă vreme neciufulit de pieptenul fricii, zări, în depărtare, o tresărire luminoasă, și care explodează de-a binelea când auzi strigăte și nume cunoscute. Erau cireșarii! Fiecare își rostea numele. Oare când și unde dispăruseră spaima și groaza și gheața? Oare existaseră vreodată? Atras de jocul cireșarilor, începu și el să strige cât îl țineau puterile:

- Tic! Tic!
- Ursu! Ursu! se auzea de undeva de departe.
- Lucia! Dan! răsuna undeva în fața lui.
- Victor! Maria! Maria! Maria! [...]

Un singur lucru știa: lumina pe care-o văzuse tresărind și care creștea mereu era un foc. Parcă-i simțea și fumul în ochi. Acolo trebuia să ajungă. Strigându-și din când în când numele, porni în goană, cu Țombi după el, spre lumină. Și deodată se trezi în fața focului! Vesel, curajos, ce mai: Tic! Bine i-ar fi prins curajul și veselia care-l cotropiseră definitiv, cu un ceas înainte, în pădure! Uitase totul prichindelul cărn și iarăși ciufulit. Sosirea lui nu fusese simțită. Dar el vedea spatele cuiva și vedea cum se reped vreascurile în vâlvătaie.

- Scuzați, vă rog. [...] Aici a poposit expediția cireșarilor?

Ionel se întoarse uimit și speriat și năucit spre vocea nevăzută:

- Tic!
- În carne și oase! Ba chiar și cu Țombi lângă el!
- Cum ai ajuns aici, prăpăditule?... [...]
- M-am luat după semnalul tău, după foc. Bravo!
- Mare isteț mai ești, îl alintă Ionel. [...]
- Aoleu, ce foame mi-e! Aș mânca și foc!... Dar ceilalți unde-s? N-au terminat joaca?
- Aoleu! se vaită Ionel la rândul lui. Am uitat să dau semnalul. Și ei te caută. Am

organizat o expediție în regulă ca să te găsim. Stai puțin...

Își făcu mâinile pâlnie și începu să strige din toate puterile către toate direcțiile:

- Iuuuuu! Ionel... Iuuuuu! Ionel!... Iuuuuu! Ionel! Iuuuuu! Ionel!

Din pădure i se răspunse cu chiote. Toți știau că prichindelul se afla la foc, lângă Ionel.

[...]

Ionel îi oferi cărnului cu ochii numai neastâmpăr tot felul de bunătați și-i povesti pe scurt, în timp ce ascultătorul înfuleca de zor, cum decursese prima zi a expediției. Tic dădea mereu din cap, dar nu uita să rupă în două tot ce ducea la gură și să-l blagoslovească astfel pe Țombi cu cel mai îmbelșugat ospăț din viața lui... meritat cu prisosință.

— Grozavă friptură, Țombișorule, nu?... Lasă, nu te mai preface modest! O merităm amândoi.

- Poate vrei un ceai cald? îl întrebă Ionel.

- Mai întrebi? răspunse puștiul, uitându-se însă cu ochi de pisică spre niște pete albe.

Constantin Chiriță, *Cireșarii*

Textul 2

Despre tatăl meu, Barbu Delavrancea, scriu mulți [...]. Dar în ființa lui mai era o altă latură, puțin cunoscută de lumea care-l socotea, ironic, cu luciri sfredelitoare în privire. Era omul duios, cu lacrimi în ochii verzi când citea din poezia populară, din Eminescu, sau când asculta simfoniile lui Beethoven, era omul care iubea toate manifestările artei și ale naturii, tainic legat de pământ, de copaci, de tot ce durează în scurgerea mileniilor.

La țară, la nepoții de frate, se trezea înainte de răsăritul soarelui. Pleca, cu pasul lui ritmat și suplu, în grădină. Se așeza la o masă sub un imens salcâm japonez, cu caietele în care scria ca un școlar silitor. Îl învăluia tăcerea, îi încrețea părul roua. Când țâșneau primele raze ale soarelui se oprea, privea în jurul lui, sta pe gânduri, trezit ca dintr-un vis de Dik, setterul, de Năluca, foxterierul, sosiți într-o goană să se gudure pe lângă el. După trei ceasuri de lucru se bucura să bea cafeaua cu lapte cu noi toți, pe cerdacul umbrit de viță. [...]

Mi-aduc aminte însă de altă pădure, a primei copilării, la Mănăstirea Agapia, cu brazi îndesați unii într-alții ca într-o tapiserie medievală și aroma de legende care cobora până la căsuțele noastre. Petreceam vacanțele cu poetul Alexandru Vlahuță și cu cele două fetițe ale lui. În plimbările noastre prin pădure, tata o necăjea pe mama, care era fricoasă: „Auzi un foșnet?” [...] Vlahuță, mimând groaza, exclama: „O fi un lup, hai să fugim!”. Grupul de fetițe se repezea pe potecă cu mama, în râsul major al tatii și cel în trepte și grav al poetului.

Era epoca farselor. Cei doi prieteni erau tineri, familiile adunate la masă în casa surorii lui Vlahuță deveneau victime sigure ale glumelor celor doi. [...]

Tot în Moldova, lângă Bacău, la țară, într-o casă bătrânească cu ziduri de cetate, îl văd pe tata într-o sală mare, frământând în covată aluatul de pâine. Părul lui creț era numai cute din cauza căldurii, eu îi ștergeam fața cu o batistă, el, cu mânecele suflecate până sus, plesnea aluatul de se scutura podeaua. Pâinea făcută de el avea gustul vrăjit al poveștilor. Respectarea datoriei care ne revenea în cadrul familiei era prima formă de seriozitate impusă de tradițiile din Lisa. [...] Zilele nu erau nici vesele, nici triste și, probabil, se desfășurau după un ritual ce dura, neschimbat, de secole. Tatăl meu și unchiul George trecuseră prin aceleași experiențe, poate chiar mai primitive [...].

Cella Delavrancea, *Portret*

A.

1. Notează, din textul 1, doi termeni care fac parte din câmpul lexical al *naturii*. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Țombi este numele:

- a) unei păduri.
- b) unei peșteri.
- c) unui câine.
- d) unui joc.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Timp de trei ore, dimineața, Barbu Delavrancea obișnuia:

- a) să compună simfonii.
- b) să-și plimbe câinii.
- c) să privească brazii.
- d) să scrie în grădină.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Alexandru Vlahuță este prezentat în text în calitate de:

- a) compozitor de muzică clasică.
- b) prieten al familiei Delavrancea.

- c) stăpân al câinilor Dik și Năluca.
d) vânător priceput de lupi și de urși.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.		
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		
Cireșarii au plecat în căutarea lui Tic.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Barbu Delavrancea avea o sensibilitate pe care străinii o observau ușor.		
Barbu Delavrancea avea ochii albaștri.		
Alexandru Vlahuță și Barbu Delavrancea aveau simțul umorului.		

6. Transcrie, din secvența următoare, două figuri de stil, pe care le vei preciza: „Un fâlfâit greu și cald se apropia de ei și țipete sinistre ca niște bocete răsunară undeva aproape. O aripă moale lovi pieptul prichindelului și câinele, schelălăind, îi scăpă din brațe și o luă la goană aiurea.” **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că e plăcut să îți petreci vacanțele în compania prietenilor? Motivează-ți răspunsul, în 50–100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din opera literară *Cireșarii* de Constantin Chiriță cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50–100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin diftong ambele cuvinte din seria:

- a) „țineau”, „deveneau”.
b) „petreceam”, „vrei”.
c) „mileniilor”, „știau”.
d) „ceai”, „mângâiere”.

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Seria care cuprinde doar cuvinte derivate cu sufix diminutival este:

- a) „căsuțele”, „botișorul”.
b) „fricoasă”, „bunătăți”.

c) „numai”, „întotdeauna”.

d) „vacanțele”, „fetițe”.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt omonime ambele cuvinte din seria:

a) „cu brazi îndesați unii într-alții ca într-o tapiserie medievală”; În curte, se aflau copacii înghesuiți.

b) „desișul pădurii deveni mai întunecos”; „zări, în depărtare, o tresărire luminoasă”.

c) „nu uita să rupă în două tot ce ducea la gură”; Mi-e dor de poveștile spuse la gura sobei.

d) „părul lui creț era numai cute din cauza căldurii”; Părul din curtea bunicii face fructe foarte dulci.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul secvenței subliniate în enunțul „Strigându-și din când în când numele, porni în goană” este:

a) mereu.

b) nicăieri.

c) oriunde.

d) uneori.

Răspunsul corect:

5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza:

„Aș mânca și foc!... Dar ceilalți unde-s? N-au terminat joaca?”

— Aoleu! se văită Ionel la rândul lui. Am uitat să dau semnalul. Și ei te caută.” 6 puncte

Verbul	Modul verbului

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care verbul la infinitiv „a avea” să fie atribut (1), și o propoziție negativă, în care substantivul „expediție” să fie complement prepozițional (2).

6 puncte

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Atras de jocul cireșarilor, începu și el să strige cât îl țineau puterile”.

6 puncte

_____

_____

---

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui iubitor al naturii. **6 puncte**

Nu-ți este ușor să descri/să descrii (1) în termeni complexi/complecși (2) ochii negri/negrii (3), rugători ai/a-i (4) vulpii sărmâne întâlnită/întâlnite (5) la marginea pădurii, într-o capcană, de către membri/membrii (6) echipei de căutare.

Nu-ți este ușor _____ (1) în termeni
_____ (2) ochii _____ (3), rugători
_____ (4) vulpii sărmâne _____ (5)
la marginea pădurii, într-o capcană, de către _____ (6) echipei
de căutare.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să îl caracterizezi pe Tic, personajul din textul lui Constantin Chiriță.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Propunerea de rezolvare a testului

Subiectul I, A	Răspuns pentru punctaj maxim	Răspuns pentru punctaj intermediar																											
<p>1. Notează, din textul 1, două cuvinte din câmpul lexical al <i>naturii</i>. 2 puncte</p>	<p><i>pădure, copaci</i> Două cuvinte din câmpul lexical al naturii, identificate în textul 1, sunt <i>pădure, copaci etc.</i> Indiferent cum alegi să răspunzi – transcrii cuvintele sau formulezi un enunț –, primești 2 puncte.</p>	<p><i>pădure, lumină</i> 1 punct – pentru transcrierea unui singur cuvânt din câmpul lexical al naturii</p>																											
<p>2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte</p> <p>Țombi este numele: a) unei păduri. b) unei peșteri. c) unui câine. d) unui joc. Răspunsul corect: ☐</p>	<p>Răspunsul corect: ☐ C 2 puncte</p>	<p>Nu este cazul!</p>																											
<p>3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte</p> <p>Timp de trei ore, dimineața, Barbu Delavrancea obișnuia: a) să compună simfonii. b) să-și plimbe câinii. c) să privească brazii. d) să scrie în grădină. Răspunsul corect: ☐</p>	<p>Răspunsul corect: ☐ D 2 puncte</p>	<p>Nu este cazul!</p>																											
<p>4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte</p> <p>Alexandru Vlahuță este prezentat în text în calitate de: a) compozitor de muzică clasică. b) prieten al familiei Delavrancea. c) stăpân al câinilor Dik și Năluca. d) vânător priceput de lupi și de urși. Răspunsul corect: ☐</p>	<p>Răspunsul corect: ☐ B 2 puncte</p>	<p>Nu este cazul!</p>																											
<p>5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte</p> <p><i>Textul 1</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Enunțul</th> <th style="width: 30%;">Adevărat</th> <th style="width: 30%;">Fals</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Enunțul	Adevărat	Fals	Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.			Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.			<p>Punctajul maxim înseamnă să răspunzi corect, adică să notezi „X” în caseta corespunzătoare, pentru fiecare enunț dat.</p> <p><i>Textul 1</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Enunțul</th> <th style="width: 30%;">Adevărat</th> <th style="width: 30%;">Fals</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> <tr> <td>Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> </tbody> </table>	Enunțul	Adevărat	Fals	Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.		X	Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		X	<p>Punctajul intermediar înseamnă să răspunzi corect, adică să notezi „X” în caseta corespunzătoare, pentru 5, 4, 3 sau 2 enunțuri date.</p> <p><i>Textul 1</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Enunțul</th> <th style="width: 30%;">Adevărat</th> <th style="width: 30%;">Fals</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.</td> <td style="text-align: center;">X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> </tbody> </table>	Enunțul	Adevărat	Fals	Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.	X		Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		X
Enunțul	Adevărat	Fals																											
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.																													
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.																													
Enunțul	Adevărat	Fals																											
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.		X																											
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		X																											
Enunțul	Adevărat	Fals																											
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.	X																												
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		X																											